

Budgetforlig 2021 og 2022

Alle byrådets partier har indgået budgetforlig for 2021 og 2022. Næstved Kommune har dermed for første gang indgået et to-årigt budgetforlig. Forligspartierne er enige om at skabe kontinuitet og ro til skabe effekter overfor borgerne med de store budgetforøgelser, som ligger i budgetforliget. Den økonomiske politik er overholdt i begge budgetår, og det er en forudsætning, at alle fagudvalg overholder deres nye budgetter i de kommende to år.

Forligspartierne viderefører i dette budgetforlig visionens tanker om børnene som kommunens fremtid. Herudover har forligspartierne prioriteret kommunens sårbare borgere. Udsigten til besparelser på de sårbare områder, er afløst af store budgettilførsler til både ældre, samt børn og voksne i sårbare grupper.

Den nye udligningsreform har givet kommunen nogle øgede muligheder. Nu har vi mulighed for at have et realistisk serviceniveau.

Forligspartierne tror på, at der ved at investere i forebyggelse og målrettede indsatser, kan skaffes gevinster i forhold til nedbringelse af det generelle udgiftsniveau. Den besluttede investeringsstrategi skal gennemføres og den afsatte pulje til investeringer på tværs af kommunen forhøjes til at udgøre 8 mio. kr. fra 2023, dog kun 2 mio. kr. i 2021 og 6 mio. kr. i 2022. Årligt. Investeringsstrategien skal være med til at dæmme op for den fortsatte vækst i udgifterne på velfærdsområderne, og eventuelt give mulighed for at foretage fornuftige investeringer på øvrige områder. Fagudvalgene kan ansøge puljen om investeringer ved at udarbejde en businesscase.

Forhøjelsen af investeringspuljen vil afhængig af hvordan pengene bliver fordelt, være en tilførsel til kommunens sårbare områder. Det kan også være forebyggelse på skole eller dagpasning, som komme de sårbare områder til gode.

*Generation NÆSTved former fremtidens voksne – Fremtiden begynder hos børnene
Veje til ny viden – Uddannelse for livet.*

Investering i skole og dagpasning

Forligspartierne har igen i dette års budgetforlig prioriteret kommunens børn og unge, og dermed er det fortsat kommunens vision, der bliver prioriteret. Det er 4 år i træk, at budgetterne til skole og dagpasning forhøjes i budgetforliget.

Kommunerne har i både 2020 og igen i 2021 fået penge fra finansloven til at øge kvaliteten og indsatsen på dagpasning og skoleområdet. Forligspartierne er enige om at pengene går ubeskåret til områderne. Udvalget udmønter den øgede bevilling til gavn for kommunens børn og unge. Tilførslerne fra staten øges med hhv. 1,3 mio. kr. på dagpasning og 1,9 mio. kr. på skolerne i 2021. Forligspartierne er enige om at fremrykke midlerne fra staten i et år på dagpasning og 2 år på skolerne. Herved tilføres yderligere 2,5 mio. kr. i 2021; 5,1 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. fra 2023 til

dagpasning, samt 2,0 mio. kr. i 2021 og 1,7 mio. kr. i 2022 til skolerne. Forligspartierne ønsker derved en hurtigere indførelse af minimumsnormeringer på dagtilbud og kvalitetsløft på skolerne.

Daginstitutionsområdet får herudover tilført 4,1 mio. kr. som skal dække udfordringerne på dagpasning, som følge af omlægning af tilbud samt et øget kapacitetsbehov.

Herudover er forligspartierne enige om at fjerne to lukkedage på daginstitutionsområdet.

Skolerne

Forligspartierne vil opfordre Børne- og Skoleudvalget samt skolebestyrelsen til at en del af beløbet anvendes til 2-voksen-ordning fra skoleåret 2021/22. Forligspartierne tilføjer herudover 1 mio. kr. årligt til skolerne til kvalitetsløft. Pengene afsættes til 2-voksen-ordning, hvor skolerne finder det relevant.

Forligspartierne vil gerne sikre bedre vilkår for lærerne, så undervisningen af vores børn og unge bliver endnu bedre. Der afsættes derfor 3,7 mio. kr. årligt til at nedsætte undervisningstiden med 0,25 lektion om ugen. Nedsættelsen skal ses i forlængelse af de tidligere års nedsættelse af undervisningstiden.

Forligspartierne er enige om at afsætte 0,9 mio. kr. om året til at løfte indsatsen for ordblinde i skolerne, samt afsætte 0,8 mio. kr. årligt til at samtlige elever i folkeskolen kan komme på lejrskole.

Forligspartierne ønsker at der arbejdes med indsatserne for de større børn (10-15 år). Der afsættes en pulje på 1,5 mio. kr. om året, som Børne- og Skoleudvalget udmønter.

Med udgangspunkt i sidste års budgettemaanalyse på 0-18 års området, og kommunens sammenhængende børn og unge-politik, er forligspartierne optaget af at se en øget tværgående tilgang i ledelse- og styringstænkningen på tværs af skole, dagtilbud samt børn og unge.

Velfærd med omtanke – Førende velfærdsløsninger.

Stort budgetløft til de sårbare områder

Næstved såkaldte socioøkonomiske indeks er stigende. Det betyder, at antallet af sårbare borgere øges. Hermed stiger kommunens udgifter til de sårbare områder. Det er en generel tendens i de fleste af landets kommuner. Der bliver flere og flere, der har behov for hjælp og støtte; og dem, der har brug for hjælp, skal have mere hjælp end tidligere.

Forligspartierne vil gerne vise kommunens sårbare borgere, at de bliver prioriteret. Områderne har de senere år oplevet en markant udgiftsvækst. Udvalgene har derfor fortsat en stor opgave med at sikre en effektiv styring af områderne. Forligspartierne tilføjer nu 9 mio. kr. til sårbare børn og unge, 16,2 mio. kr. til handicap/psykiatriområdet og 11,2 mio. kr. til ældreområdet i 2021. Udvalgene skal

herefter sørge for at budgetterne samlet bliver overholdt i 2021. Herudover skal områderne reducere forbruget af eksterne konsulenter i 2021 og de kommende år.

Investering i sårbare børn og unge

Der har igennem en årrække været en årlig vækst i udgifterne til sårbare børn og unge. Forligspartierne er enige om at indføre en model som på voksenområdet, hvor der årligt tilføres et beløb ekstra til væksten på området. Sårbare børn og unge tilføres derfor 3 mio. kr. ekstra om året fra 2022. Den årlige tilførsel lægges oveni de 9 mio. kr., som området får tilført i 2021 som følge af stigende udgifter. Den nye model skal finansiere den fortsatte vækst på området og derved fastholde det nuværende serviceniveau, samt have fokus på at nedsætte ventelister på psykologer og familiebehandling. Herudover har udvalget mulighed for at investere i forebyggelse og andre måder at understøtte børn og unge, samt deres familier ved at søge investeringspuljen.

Handicap og psykiatri

Der har igennem mange år været en stødt stigende vækst i udgifterne på dette område. Flere og flere borgere får behov for hjælp og støtte fra kommunen. Forligspartierne er enige om at tilføre 11,2 mio. kr. om året fra 2021 for at sikre serviceniveauet. Beløbet hæves med 3 mio. kr. om året fra 2022.

Området har store udfordringer med at få den afsatte budgetramme på 14 mio. kr. til paragraf 85 til at holde. Der er et stigende behov for støtte til borgere i eget hjem. Forligspartierne er derfor enige om at forhøje puljen med 5 mio. kr. årligt fra 2021.

Der ændres ikke på den årlige tilførsel af 8 mio. kr., stigende med 8 mio. kr. årligt til finansiering af den årlige vækst i udgifterne, efterhånden som borgerne overgår fra børneområdet til voksenområdet.

Forligspartierne opfordrer Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget til at udarbejde en businesscase til investeringspulje med forslag om indførelse af nattevagt på Otiumvej.

Ældre

Den stigende ældrebefolkning kræver flere timers hjælp og støtte fra kommunen. De ældre bliver fortsat mere selvhjulpne, men lever også længere. Forligspartierne er enige om at tilføre ældreområdet 11,2 mio. kr. årligt til at dække de forventede øgede udgifter i 2021. For at komme helt i mål, skal ældreområdet selv dække 4,5 mio. kr. med de forslag til effektiviseringer, som der kommer fra budgettemaanalysen. Herved vil den forventede budgetudfordring på ca. 15,7 mio. kr. være dækket. De forventede øgede udgifter til sygeplejeydelser skal udvalget selv dække.

Hvis der tilføres 2,8 mio. kr. årligt til ældreområdet fra finansloven, opfordrer forligspartierne til at en del af pengene bruges til indsatser for palliativt team.

Næstved Kommune er ved at forhandle med Region Sjælland om etablering af akutpladser på sygehuset, som et led i det nære sundhedsvæsen. Der afsættes 2 mio. kr. om året til lejeudgiften.

Budgetudfordringer i 2020 skal minimeres

Børn og Unge, Handicap og Psykiatri samt Ældreområdet har alle budgetudfordringer i 2020. Økonomiudvalget besluttede i maj, at fagudvalgene og administrationen skal arbejde målrettet med at minimere årets budgetudfordringer, blandt andet ved at anvende overførsler fra 2019, samt vente med at igangsætte nye projekter og initiativer.

Forligspartierne har en forventning om, at dette er efterlevet. Det er dog ikke realistisk, at der ikke kommer budgetoverskridelser på de sårbare områder i år. Forligspartierne er derfor indstillet på at eftergive de tre områders underskud i 2020 i forbindelse med regnskabsafslutningen. Der vil dog maksimalt blive eftergivet underskud svarende til skønnet ved budgetkontrollen pr. 1/9-20.

Sundhed – tandplejen

Tandplejen har akutte problemer med at rekruttere specialtandlæger. Det medfører, at området midlertidigt må købe bistand hos eksterne specialtandlæger. Området tilføres 4 mio. kr. i 2021 og 4 mio. kr. i 2022, samt 2,3 mio. kr. i 2023 til at finansiere merudgifterne til disse køb. Forligspartierne forventer, at rekrutteringsudfordringerne herefter er løst. Der vil med budgettilførslen være en forventning om at ventelisterne er væk. Hvis rekrutteringsudfordringerne løses før forventet, skal budgettilførslen tilbageføres til kommunekassen i forbindelse med budgetkontrollerne.

Nødvendigt med fortsat stram styring og bæredygtig økonomi

De markante budgettilførsler til kommunens sårbare borgere skal sikre, at den forventede udgiftsvækst i de kommende år kan finansieres. Udvalgene er samtidig forpligtet til at holde deres budgetter i 2021. Det gælder også i de efterfølgende budgetår 2022-24. Kommunens samlede økonomi kan ikke finansiere et yderligere skred i udgifterne i de kommende år. Hvis budgetterne og budgetrammerne, mod forventning, ikke kan holde til væksten på de sårbare områder, vil udvalgene være nødsaget til at nedsætte serviceniveauet for at kunne overholde budgetterne.

Arbejdsmarked

Kommunens udgifter til ydelser til borgerne er en meget stor post på budgettet. En stor del af ydelserne er lovreguleret. Der er dog fortsat en del lokale frihedsgrader til at iværksætte konkrete tiltag for kommunens borgere, med henblik på en øget beskæftigelse og dermed færre kommunale udgifter.

Arbejdsmarkedsområdet er i øjeblikket i en brydningstid. Dels har udvalget i 2020 besluttet at omlægge til en mere erhvervsrettet beskæftigelsesstrategi, og dels er der kommet mange nyledige som følge af corona-situationen. Det medfører, at der skal være ekstra fokus på at følge udviklingen på arbejdsmarkedsområdet i 2021.

Det har i mange år været et fast holdepunkt at spejle kommunens overførselsudgifter op mod udgiftsniveauet for hele landet (landsgennemsnittet). Det har betydning, fordi den direkte finansiering fra staten til arbejdsmarkedsområdet gives på et landsgennemsnitligt niveau på ydelsesområderne. Det skaber derfor overordnet mere råderum i kommunens økonomi, hvis der opnås en forbedring ift. landsgennemsnittet. Det er dog væsentligt at bemærke, at Næstved Kommune, naturligt på grund af befolkningssammensætningen og kommunens udvikling i de såkaldte

socioøkonomiske indeks (angiver hvor socialt belastet befolkningen er), har udgifter til arbejdsmarkedsområdet, der er væsentligt større end landsgennemsnittet.

Administrationen har fokus på arbejdsmarkedsområdets udgiftsudvikling i forhold til landsniveauet for at fastholde den sunde økonomiske balance i hele kommunens budget og af hensyn til det generelle råderum. Det skal dog også være et realistisk niveau ud fra befolkningssammensætningen og tendensen må forventes at være en gradvis forværring de kommende år, blandt andet på grund af udviklingen i førtidspensionister. Kommunen modtager indirekte finansiering til dette via udligningsreformens tilskud.

Udover at spejle kommunens overførselsudgifter op imod landsgennemsnittet, skal udviklingen suppleres med en sammenligning af udgiftsudviklingen i Næstved og andre tilsvarende kommuner på Sjælland. På den måde sikres også et lokalt relevant sammenligningsgrundlag.

I regnskab 2019 var kommunens overførselsudgifter 88 mio. kr. over landsgennemsnittet, hvilket var markant over de senere år. Det skyldtes blandt andet udviklingen på sygedagpenge- og revalideringsområdet. I forbindelse med budget 2020 vedtog Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget en række investeringer og besparelser på arbejdsmarkedsområdet, som forventes at få en positiv effekt på udgiftsudviklingen.

Det samlede budget på hele området er i budget 2021 ca. 81 mio. kr. over landsgennemsnittet, når der ses bort fra udgifter til forsikrede ledige. Det er umiddelbart forholdsvis tæt på niveauet fra regnskab 2019, men skal ses i sammenhæng med den markante ekstra finansiering, der er givet til kommunen på baggrund af coronakrisens forventede effekter på arbejdsmarkedsområdet. Det er derfor på nuværende tidspunkt meget vanskeligt at sammenligne med det forventede landsniveau. Det er derfor væsentligt at have fokus på økonomistyringen på arbejdsmarkedsområdet, da budgetforudsætningerne er mere usikre end normalt i 2021.

Næstved kan – både by og land – Land og by er hinandens forudsætninger

Anlægsinvestering

Forligspartierne er enige om at kommunens anlægsinvesteringer fortsat skal have et fornuftigt niveau. Byrådet besluttede i april at fremrykke 30 mio. kr. i investeringer fra 2021 og 2022 til 2020, som led i at holde gang i beskæftigelsen og økonomien under forårets corona-krise. Det er blandt andet investeringer i veje, bygninger, og på skoler og daginstitutioner.

Den absolut største investering på anlægsbudgettet, er etablering af en ny og attraktiv svømmehal. Svømmehallen bliver et stort aktiv for kommunens borgere. Den forventes at stå klar i ved udgangen af 2023. Der er foreløbig afsat 162 mio. kr. til den nye svømmehal. Et stort flertal i byrådet besluttede den 30. juni 2020, at de havde til hensigt at finde op mod 60 mio. kr. yderligere til svømmehalsbyggeriet, så

der kan etableres 8 x 50-meters baner. Forligspartierne er enige om at den yderligere finansiering nu skabes som en del af budgetforliget. Den markante ekstra tilførsel af budgettet til svømmehallen på 60 mio. kr. medfører, at der bliver underskud på balance i 2022 og 2023. Forligspartierne er enige om, at det er acceptabelt, at underskuddet i de to år dækkes af kommunens kassebeholdning.

Enhedslisten kan ikke tilslutte sig forhøjelse af anlægsbudgettet til ny svømmehal.

Etableringen af svømmehallen medfører, at der skal flyttes 76 mio. kr. fra 2021 til 2023. I den tidligere plan stod en stor del af udgiften til betaling allerede i 2021. Den skal først betales i 2023. Det giver plads til at vi kan foretage nogle yderligere investeringer i 2021. Forligspartierne er derfor enige om at fremrykke nedenstående projekter fra 2023 til 2021.

Ændringer på anlæg som følge af den store flytning af 76 mio. kr. fra 2023 til 2021

I 1.000 kr	2021	2022	2023	2024
Teknisk flytning af budget til svømmehal fra 21 til 23	-76.000		76.000	
Udvendig vedligeholdelse, flytning fra 23 til 21. Herefter 5 mio. kr. i 23 og 10 mio. kr. i 21.	10.000		-10.000	
Tagrenovering, efterslæb, flytning fra 23 til 21. Herefter 13 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	13.000		-13.000	
Birkebjergparken, ombygninger, flytning fra 23 til 21. Herefter 14 mio. kr. i 21 og 3 mio. kr. i 23.	14.000		-15.000	
Udarbejdelse af facilitetsplan for skole og dagpasning	1.000			
Ny daginstitution, fremrykning fra 23 og 24 til 21 og 22	21.000	3.000	-10.000	-14.000
Renovering af eksisterende faciliteter på kulturområdet, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 1,2 mio. kr. i 21 og 0 i 23..	800		-800	
Rønnebæksholm, rammebevilling fremrykning fra 23 til 21. Herefter 1,5 mio. kr. i 21 og 0 i 23..	1.000		-1.000	

Grønnegade Kasernes Kulturcenter, rammebevilling fremrykning fra 23 til 21. Herefter 1 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	1.000		-1.000	
Projekter i friluftstrategien, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 2 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	2.000		-2.000	
Ændring i vandplanprojekter, statsfinansieret	2.400	-500	-1.000	9.400
Slidlag på vejene, efterslæb, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 7 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	7.000		-7.000	
Cykelstier og cykelsikkerhed, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 8 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	8.000		-5.000	
Opretning af vejbroer, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 3 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	3.000		-3.000	
Tiltag i bymidten, fremrykning fra 23 til 21. Herefter 2 mio. kr. i 21 og 0 i 23.	2.000		-2.000	
Nyanlæg af Teatergade. Anlægsbudget halveret, så det kun er 4,75 mio. kr. tilbage (i 24).			-5.000	
Netto-flytninger i alt, anlæg	10.200	2.500	200	-4.600

Ændringerne på anlæg medfører, at der anvendes cirka 10 mio. kr. mere i 2021, 2,5 mio. kr. i 2022 og cirka 5 mio. kr. mindre i 2024.

Der er blandt andet afsat 1 mio. kr. i 2021 til udarbejdelse af en samlet plan for renovering og vedligeholdelse af skoler og dagpasningsområdet.

Herudover er forligspartierne enige om nedenstående ændringer på anlæg.

På Teknisk Udvalgs område er der i forbindelse med elektrificeringen af jernbanen, behov for at investere i sikkerhedsskærme under stibroen over Næstved Station. Investeringen koster i alt 3 mio. kr. Beløbet afsættes på anlægsbudgettet i 2021.

Ved budgetforliget for 2018 blev en ny tildelingsmodel til Center for Trafik og Ejendomme godkendt. Hvert år efter budgetvedtagelsen tilføres Center for Trafik og Ejendomme et beløb svarende til 1,5 % årligt af det gennemsnitlige anlægsbudget i budgetperioden, dog fratrukket 1,5 mio. kr. pr. år, som blev tilført i forbindelse med budgetforliget for 2018. I beregningen medtages alene projekter, hvor Center for

Trafik og Ejendomme er bygherre. Konsekvensen af beregningen medtages ved den første budgetkontrol i 2021 og finansieres af "Råderumspuljen" på Jord og Bygninger.

Byrådet besluttede den 28. april 2020 at fremrykke anlægsprojekter for knapt 30 mio. kr. fra 2021 og 2022 til 2020. Fremrykningen af projekterne var som et led i at sætte gang i de offentlige investeringer som følge af corona-situationen. De konkrete anlægsprojekter bliver som konsekvens af fremrykningen reduceret/fjernet fra anlægsbudgettet i 2021 og 2022. Reduktionen er indregnet i balancen til budgetseminaret. Oversigten over de konkrete anlægsprojekter er neden for.

I 1.000 kr.	2021	2022
Byggemodning, boligformål, fremrykket fra 2021	-550	
Energibesparende foranstaltninger, fremrykket fra 2021	-760	
Udvendig vedligeholdelse fremrykket fra 2021	-10.000	
Anlægsprojekter på ældreområdet fremrykket fra 2021	-500	
Renovering og APV på dagpasning fremrykket fra 2021	-843	
Renovering og APV på skolerne fremrykket fra 2021	-4.713	
Grønnegade Kasernes Kulturcenter, rammebeløb fremrykket fra 2022		-500
Slidlag på vejene, fremrykket fra 2021 og 2022	-2.000	-5.000
Cykelstier og cykelsikkerhed, fremrykket fra 2022		-2.000
Trafikplan, udmøntning, fremrykket fra 2022.		-3.000
Reducerede anlægsprojekter i alt pga. fremrykning til 2020	-19.366	-10.500

Stærk fundament for fornyelse – Vækst og udvikling skal være bæredygtig

Fortsat effektivisering og digitalisering – og besparelse på eksterne konsulenter

Økonomiaftalen for 2021 har en indbygget forudsætning om at kommunerne sparer penge på køb af konsulentytelser i eksterne firmaer. Der er indarbejdet en forventning om besparelse på i alt 0,5 mia. kr. i kommunerne i 2021. Kommunerne kan selv beholde denne gevinst. Næstved Kommunes udgifter til administration er på indeks 82,0. Forligspartierne vurderer på den baggrund, at besparelsen på eksterne konsulenter skal holdes på et relativt beskedent niveau. Der budgetteres med en besparelse på centre og virksomheder på 2 mio. kr. i 2021. Besparelserne skal fortrinsvis findes via reduktion af udgifter til HR og management. Kommunens egne tilbud og ydelser skal anvendes i højere grad. Besparelsen fordeles med 0,5 mio. kr. på BSUs område; 0,5 mio. kr. på OFUs område; 0,5 mio. kr. på BEUs område, samt 0,5 mio. kr. på TU, PEU, KDU samt ØKs område.

Næstved Kommune skal være mere digital. Vi har fået nogle fremragende erfaringer fra perioden med hjemsendelse af en række kommunale medarbejdere i forbindelse med corona. Vi skal blandt andet benytte disse erfaringer til at udnytte de digitale muligheder mere optimalt. Det gælder både internt blandt medarbejderne, overfor borgerne samt i forhold til kommunens eksterne samarbejdspartnere.

Der afsættes årligt 1 mio. kr. til investering i kompetenceudvikling inden for digitalisering mv. En del af beløbet anvendes i 2021 til opgradering af lyd- og kamerafaciliteter i mødelokalerne og byrådsalen, så der kan gennemføres virtuelle møder, både politisk og administrativt. Herudover skal HR puljen bidrage med yderligere 0,5 mio. kr. årligt til digital kompetenceudvikling.

Næstved Kommune er medlem af Digitaliseringsforening Sjælland (DIGIT). De 12 DIGIT-kommuner går i fællesudbud med de store kommunale systemer. Udover at være fælles om udbuddene, samarbejder kommunerne om at automatisere og digitalisere arbejdsgangene, i forbindelse med udbud af systemerne.

Udbuddene vil nogle gange medføre, at Næstved Kommune skal skifte leverandør på nogle af de store systemer. Det er som regel en omkostningsfuld affære. Udbuddene resulterer typisk i nogle ret store engangsudgifter til køb af hardware, software og uddannelse. Den løbende driftsudgift på systemerne bliver nogle gange billigere, andre gange dyrere. Den årlige driftsudgift, og ændringerne heraf afholdes enten af de centrale it-budget, eller af fagområdernes driftsbudgetter.

Forligspartierne er enige om at der afsættes en central pulje, som kan medvirke til at finansiere de store engangsudgifter i forbindelse med overgang til et nyt system. Puljen afsættes med 2 mio. kr. årligt, og placeres under Økonomiudvalget.

Der reserveres 2 mio. kr. af puljen i 2022 til delvis finansiering af anskaffelse af et nyt sagsjournaliseringssystem. Den resterende del af engangsudgiften på 6,3 mio. kr. finansieres af Økonomiudvalget.

Der reserveres 2 mio. kr. af puljen i 2024/25 til finansiering af anskaffelsen af et nyt social og sundhedssystem (SSO). Den resterende del af engangsudgiften finansieres af Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget.

Arena Næstved får et midlertidigt øget tilskud

Arena Næstveds drift har siden opførelsen været belastet af nogle store udgifter til leasing af tribuner, samt lån, som blev optaget i forbindelse med opførelsen. Det har hele tiden været forudsætningen, og er det stadig, at Arena Næstved skal skabe overskud på driften, så de kan afdrage på lånet, samt finansiere leasingudgifterne.

Tiden med corona, og færre solgte billetter, har ikke gjort det nemmere for Arena Næstved at gennemføre store arrangementer, der giver overskud. Det forventes at der går et stykke tid, før der igen er gode muligheder for store overskudsgivende arrangementer.

Forligspartierne erkender, at det er vanskelige vilkår, sammenholdt med de faste udgifter til lån og leasing, som ikke reduceres i de kommende år. Arena Næstved tilføres derfor et midlertidigt forhøjet driftstilskud på op til 2,2 mio. kr. om året i 2021 til 2025. Tilskuddet reduceres hvis det lykkes Arena Næstved at skabe overskud på driften til finansiering af låne- og leasing-udgifter. I 2021, 2022 og 2023 finansierer Kultur og Demokratiudvalget det øgede driftstilskud med 1,5 mio. kr. i tidligere forhøjet tilskud til afledt drift på den nye svømmehal. Budgettet skal først anvendes til svømmehallen fra 2023/24.

Det tidligere bevilgede kommunale lån til Arena Næstved på 26 mio. kr. skal efter planen påbegyndes afdraget fra 2025. Afdragsfriheden udskydes samtidig til 2030, så arenaen får rimelige vilkår til at opbygge en god og stabil drift med årlige overskud, som skal anvendes til afdrag på gælden.

Forligspartierne er enige om at Arenaens struktur tages op til revision i 1. kvartal 2021.

Nye Borgerlige kan ikke gå ind for det forhøjede tilskud til Arena Næstved.

Nye budgettema-analyser for budget 2022

Den årlige tradition med gennemførelse af budgettemaanalyser fortsætter i 2021. Emnerne fastsættes i budgetforliget. Projektaftalerne med nærmere beskrivelse af budgettemaerne godkendes i Økonomiudvalget inden årsskiftet. Herefter arbejdes der med analyserne i løbet af foråret, hvorefter de afrapporteres til Økonomiudvalget inden sommerferien 2021 og 2022.

Følgende budgettemaanalyser godkendes for 2021 og 2022:

- 1) Analyse af socioøkonomiske data, herunder tilflytteranalyse i forhold til indkomstgrundlag, boligøkonomi og flyttemønstre. Analysen er en effektiviseringsanalyse, hvor det økonomiske potentiale tilfalder byrådets udviklingspulje.
- 2) Anlæg og anlægsstyring. Kommunens styring af anlægsprojekter, samt fastsættelse af anlægssummer analyseres, herunder brug af eksterne konsulenter. Emnet er ligeledes et fokusområde i DIGIT, hvor 12 kommuner arbejder sammen om systemer, udbud og arbejdsprocesser. Analysen er en effektiviseringsanalyse, hvor det økonomiske potentiale tilfalder byrådets udviklingspulje.
- 3) Sektoranalyse af unge mellem 15-29 årige. I budget 2020 blev der gennemført en analyse af 0-18 års området med fokus på både "normal-området" og det specialiserede socialområde. I den nye ungeanalyse fokuseres på muligheden for forebyggelse, samt overgangen mellem børne- og voksenområdet. Herudover fokuseres på tilbudsvifte til hele ungeområdet, herunder Ungdomsskolen, Ungesporet mv. Sektoranalysen medfører, at et økonomisk potentiale bliver på områderne, og kan anvendes til øget service mv.
- 4) Sektoranalyse af det tekniske område. Området gennemgås for effektivisering, optimering mv. Det gælder blandt andet natur og miljøområdet, herunder byggesagsbehandling, samt det "sorte og grønne" område. Sektoranalysen medfører, at et økonomisk potentiale bliver på området, og kan anvendes til øget service mv.

Budgettemaanalyser 2020

Budgettemaanalysen på kørsel peger på en forventet mindreudgift på estimeret 6 mio. kr. om året, dog først fra 2022. Størrelsen af gevinsten afhænger i vid udstrækning af resultatet af de forskellige kørselsudbud. Effektiviseringsgevinsten tilfalder byrådets udviklingspulje, og kan anvendes i budgetforliget (fra 2022). Der

afsættes foreløbig en rammebesparelse på 6 mio. kr. fra 2022. Hvis der ikke kan opnås en besparelse på 6 mio. kr. årligt, vil forligspartierne drøfte alternative besparelser eller finansiering i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2023.

Kommunens indtægter

Den gennemførte budgettemaanalyse på kommunens indtægter medfører, at der kan hentes en engangsindtægt på ca. 8 mio. kr. i 2021 i øget momsrefusion. Herudover forventes der en merindtægt på mellemkommunale betalinger på ca. 3,0 mio. kr. i 2021 og ca. 0,5 mio. kr. i overslagsårene for borgere fra andre kommuner. Analysen er en effektiviseringsanalyse, og gevinsten kan anvendes i budgetforliget.

Fokus på klima og grønne investeringer

Forligspartierne er enige om, at vi skal værne om klimaet, og bidrage til at nedbringe CO²-udslippet i kommunen. Det er vigtigt, at kommunen tager sin del af ansvaret for at forbedre klimaet.

Forligspartierne er enige om at afsætte 1,5 mio. kr. årligt til investering i el-biler og ladestandere. Da el-bilerne foreløbig er dyrere i anskaffelse end benzinbiler, afsættes der også 0,4 mio. kr. årligt til afledt drift. Den øgede anskaffelsespris afbetales dermed over de efterfølgende år.

Forligspartierne ønsker at der er naturforbindelse mellem Mogenstrup og Fårebakkerne langs Fladsåen. Teknisk Udvalg opfordres til at prioritere dette i forbindelse med Friluftsstrategien.

Vækst, erhvervs- og uddannelsesindsats

Kommunen skal blandt andet fortsætte de seneste års indsats for at gøre vilkårene for det lokale erhvervsliv endnu bedre.

Dækningsafgiften af erhvervsejendomme er de senere år reduceret fra 5 promille til nu 1 promille. Forligspartierne vil med dette budgetforlig fjerne den sidste promille af dækningsafgiften over 2 år. Dækningsafgiften nedsættes til 0,5 promille i 2021 og fjernes helt fra 2022. Nedsættelsen medfører en mindreindtægt på 4,7 mio. kr. årligt. Fjernelsen af dækningsafgiften skal være med til at motivere til etablering af flere arbejdspladser i kommunen.

Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti kan ikke tilslutte sig fjernelse af dækningsafgiften.

Forligspartierne ønsker at halvere taksterne for byggesagsgebyrer, for at understøtte bosætning og bedre vilkår for erhvervsvirksomheder.

Vækst og bosætning:

Bosætningsanalysen samt DI analyserne og analyserne af erhvervsfremmeindsatserne for Næstved påpeger at kendskabet til Næstved i den brede befolkning – også i Østdanmark - er begrænset. Kendskab er forudsætningen for at overveje bosætning

og derudover også vigtigt i en turismemæssig sammenhæng. Næstved Kommune arbejder med at brande kommunen og laver kampagner. For at styrke disse indsatser laves fremover kendskabsanalyse, der følger omverdenens kendskab til Næstved og om det flytter sig. De allerede afsatte midler til Mærk Næstved anvendes til de nye indsatser.

Uddannelse og erhverv

Forligspartierne vil gerne have mere fokus på uddannelse og erhverv. Der afsættes derfor en pulje på 0,5 mio. kr. om året. Puljen kan blandt andet anvendes til udleve erhvervsstrategiens målsætninger. 0,3 mio. kr. af beløbet skal anvendes til indsatsen for at få en motorvej på rute 54.

Forligspartier er enige om at der fortsat skal være mulighed for at bygge almennyttige boliger. Der afsættes derfor 16 mio. kr. i 2021 til grundkapitalindsud.

Forligspartierne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. om året til kommunens etablering af en bygge- og anlægsklynge. Bygge- og anlægssektoren fylder 26% af vores private beskæftigelse i Næstved Kommune. Der er behov for at arbejde med forretningsudvikling og cirkulær omstilling. Det er derfor naturligt at Ressource City er omdrejningspunktet herfor. Der er en forudsætning om finansiering på yderligere 0,5 mio. kr. om året fra de øvrige kommuner i region Sjælland.

Skills

Næstved Kommune var vært for Skills i 2019. Det blev en kæmpe succes, hvor der var stor fokus på de håndværksmæssige erhverv. Der er fortsat behov for at have fokus på håndværksfagene, og en prioritering af disse fag. Forligspartierne er derfor enige om at afsætte finansiering til at kommunen kan søge om et nyt værtskab i 2026. Der afsættes 0,6 mio kr til projektleder i 2024 og 2025, og 10 mio. kr. i 2026 til afholdelse af Skills i Næstved i 2026.

Historiske festivaler

I budget 2020 blev der afsat 0,5 mio. kr. for hver af årene 2020, 2021 og 2022. Budgettet skulle anvendes til at undersøge om der er basis for at etablere en flerårig event, som tydeligt kan give borgerne i kommunen viden om byens historiske søjler.

Dette også for at tiltrække turister og evt. bosættere og at tegne billedet af en tydelig, viljestærk og interessant kommune med en stærk og stolt historie.

Den basis er der: den forening, der har taget denne udfordring op (Historiske festivaler i Næstved) kan fremlægge en meget varieret plan for en middelalderfestival i august 2021, hvor epicenteret er Næstved bys enestående middelalder kulisser: Skt.Peder, Boderne og i tilknytning hertil Bredstrædeparkeringsplads. Alle Næstved kulturinstitutioner inddrages og der samarbejdes tæt med Cityforeningen.

Navnet på festivalen er "Næstveds søjler-tilbage til fortiden" (organisatorisk ligger den som nævnt i den nystiftede forening: Historiske festivaler i Næstved).

For at sikre levedygtigheden og gennemførelsen af driften, markedsføring uden for kommunegrænsen og det flerårige aspekt afsættes der i 2021 ud over de allerede 0,5 mio. kr. yderligere 0,5 mio. kr. (i alt 1 mio. kroner), i 2022 det samme (i alt 1 mio. kroner), i 2023-2025 1 mio. kroner pr. år. I 2025 evalueres projektet- og byrådet afgør om projektet skal fortsætte og på hvilke vilkår.

Øvrige indtægter er Fondsstøtte, entre til visse aktiviteter og salg af varer. Et eventuelt overskud ved regnskabsaflæggelsen anvendes til fortsat udvikling af projektet.

Flere midler til kulturområdet

Kultur og Demokratiudvalget tilføres 1 mio. kr. årligt i driftsmidler til fri prioritering af udvalget inden for udvalgets område.

Borgerrådgiver og whistle-blowerordning etableres

Forligspartierne vil åbne mulighed for at der kan etableres en uvildig og uafhængig borgerrådgiver- og whistleblower-ordning i Næstved Kommune. Der afsættes 0,7 mio. kr. til at finansiere ordningen. Økonomiudvalget beslutter hvordan ordningen skal etableres.

Hygiejneindsats – fortsætte de nye vaner med god hygiejne

I lyset af Coronakrisen skal alle kommuner arbejde med en opgradering af kommunens hygiejneindsats, idet den er af central betydning i forhold til forebyggelse af smittespredning blandt medarbejdere og sårbare borgere. En øget indsats forventes desuden af kunne nedbringe sygefraværet, da forskellige infektionssygdomme som forkølelse og influenza m.fl. er nogle af de hyppigste årsager til korttidssygefravær. Den øgede indsats udmøntes ved ansættelse af en special uddannet hygiejnesygeplejerske, der skal rådgive hele organisationen i hygiejnespørgsmål, samt løbende opgradere/opdatere personalets viden om hygiejne.

Der afsættes 0,6 mio. kr. til ansættelse af en specialuddannet hygiejne sygeplejerske. Udgifter til informationsmateriale mv. finansieres af kommunens ordinære arbejdsmiljøbudget.

Herudover afsættes 4 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til at fastholde det øgede rengøringsniveau, som har været gennemført under corona. Niveaulet for rengøring evalueres ultimo 2021.

Serviceudgifter

Kommunens serviceudgifter udgør 3,622 mia. kr. Det er ca. 62 mio. kr. over den tekniske serviceramme, som er udmeldt i forbindelse med økonomiforhandlingerne. Næstved Kommune har igennem en lang række år haft serviceudgifter, der ligger markant under kommunens andel af hele landet. Kommunen er afhængig af, at de øvrige kommuner fastlægger et budget, der samlet set, er under den samlede serviceramme fra økonomiaftalen. Hvis det ikke lykkes kommunerne at overholde den

samlede serviceramme, bliver det samlede bloktilskud reduceret for et tilsvarende beløb.

Servicerammen er hævet med 1,5 mia. kr. fra 2020, og der er gjort plads til yderligere 0,75 mia. kr., som kommunerne selv skal finde.

Hvis den samlede overholdelse af rammerne for landet kommuner, er afhængig af, at Næstved Kommune (og andre kommuner) teknisk kan flytte på nogle af budgetterne mellem service og anlæg, eller andre tekniske ændringer, er forligspartierne indstillet på dette. Det ændrer ikke de konkret afsatte beløb.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik er overholdt i 2021 i budgetforliget. Det er meget vigtigt for forligspartierne, at byrådets nye økonomiske politik overholdes. Det er en grundsten i den økonomiske udvikling og styring af kommunen:

1. Den strukturelle driftsbalance skal vise et overskud på minimum 190 mio. kr. Overskuddet er på cirka 226 mio. kr. i 2021.
2. Kommunens langfristede gæld nedbringes med ca. 162 mio. kr. fra primo 2018 til ultimo 2021, hvilket overholder politikken om en nedbringelse af gælden på minimum 150 mio. kr.
3. Kommunens gennemsnitslikviditet (kassebeholdning) skal være på minimum 350 mio. kr. ved udgangen af denne byrådsperiode. Den seneste likviditetsprognose peger på en gennemsnitslikviditet på cirka 515 mio. kr. ved udgangen af 2020. Den forventes at falde til ca. 450 mio. kr. ved udgangen af 2021. En stor del af faldet skyldes betaling af sale- and lease back udgiften på 110 mio. kr. i 2021.
4. Anlægsniveauet skal være på minimum 130 mio. kr. årligt. Anlægsbudgettet er på brutto 166 mio. kr. i 2021, 193 mio. kr. i 2022, 201 mio. kr. i 2023 og 152 mio. kr. i 2024.
5. Der skal arbejdes målrettet med at optimere kommunens driftsområder.
6. Forligspartierne er enige om, at der ikke gives ufinansierede tillægsbevillinger i 2021
7. Højere udskrivningsgrundlag og salg af flere byggegrunde og tilflyttere.

<i>I mio. kr.</i>		2021	2022	2023	2024
Kvalitetsløft på dagpasningsområdet	Drift	3,8	8,9	11,5	14
Finansieret af staten	Finansiering	-1,3	-3,8	-8,9	-11,5
Kvalitetsløft på skolerne	Drift	3,9	3,9	3,9	3,9
Finansieret af staten	Finansiering	-1,9	-2,2	-3,9	-3,9
Øgede midler til kvalitetsløft på skolerne.	Drift	1	1	1	1

Tilførsel til dagpasning til at dække udfordringer på ca. 4 mio. kr. som følge af omlægning af tilbud og et øget kapacitetsbehov.	Drift	4,1	4,6	4,6	4,6
Fjerne to lukkedag på daginstitutionsområdet	Drift	0,6	0,6	0,6	0,6
Nedsættelse af lærernes undervisningstid	Drift	3,7	3,7	3,7	3,7
Øget indsats for ordblinde	Drift	0,9	0,9	0,9	0,9
Lejrskole for alle elever	Drift	0,8	0,8	0,8	0,8
Indsats for større børn	Drift	1,5	1,5	1,5	1,5
Fast tilførsel til Børn og Unge til at finansiere vækst	Drift	9	12	15	18
Handicap og Psykiatri, finansiering af vækst	Drift	11,2	14	17	20
Paragraf 85	Drift	5	5	5	5
Ældreområdet, finansiering af vækst, modregnet 4,5 mio. kr. fra analyse	Drift	11,2	11,2	11,2	11,2
Forventet tilførsel til ældreområdet fra finansloven	Drift	2,8	2,8		
Finansieret af staten	Drift	-2,8	-2,8		
Tandplejen, midlertidig tilførsel til at dække rekrutteringsproblemer, samt ventelister	Drift	4	4	2,3	
Lejeudgift til etage 11 – det nære sundhedsvæsen	Drift	2	2	2	2
Investeringspulje forhøjes til 8 mio. kr. fra 2023	Drift	0	4	3,25	3,25
Ny svømmehal – det samlet budget forhøjes med 60 mio. kr. til i alt 222 mio. kr.	Anlæg		30	30	
Svømmehal – teknisk omflytning af budget fra 2021 til 2023, i alt 76 mio. kr.	Anlæg	-76		76	
Konkrete anlægsprojekter flyttes modsat fra 2023 til 2021.	Anlæg	86,2	2,5	-75,8	-4,6
Kompetenceudvikling og investering i mødeudstyr, digitalisering	Drift	1	1	1	1

Pulje under ØK til delvis finansiering af it-indkøb af nye systemer	Drift	2	2	2	2
Besparelse på eksterne konsulenter i udvalg, centre og virksomheder	Drift	-2	-2	-2	-2
Budgettema – transportplanprojektet, estimeret 6-8 mio. kr. årligt fra 2022, ramme afsættes	Drift		-6	-6	-6
Budgettema – indtægter, engangsindtægt i 2021, moms	Drift	-8			
Budgettema – indtægter, varig merindtægt fra 2021, mellemkommunal	Drift	-3	-0,5	-0,4	-0,4
El-biler og ladestandere	Anlæg	1,5	1,5	1,5	1,5
Afledt drift, elbiler	Drift	0,4	0,4	0,4	0,4
Investeringer i uddannelse og erhverv, herunder motorvej	Drift	0,5	0,5	0,5	0,5
Grundkapitalindsud, afsættelse af pulje	Finansiering	16			
Fjernelse af dækningsafgiften fra 2022	Finansiering	2,35	4,7	4,7	4,7
Nedsættelse af byggesagsgebyrerne til halvdelen	Drift	0,7	0,7	0,7	0,7
Historiske festivaler	Drift	0,5	0,5	1	1
Øgede driftsmidler til kulturudvalget.	Drift	1	1	1	1
Arena Næstved, tilskud til medfinansiering af leasing og lån	Drift	0,7	0,7	0,7	2,2
Skills i Næstved i 2026	Drift				0,6
Hygiejne-indsats	Drift	0,6	0,6	0,6	0,6
Øget rengøring af kontaktpunkter mv.	Drift	4	4	0	0
Etablering af sikkerhedsskærme til stibroen	Anlæg	3			
Ressource city / Gate 21	Drift	0,5	0,5	0,5	0,5
Etablering af borgerrådgiver og whistleblowerordning	Drift	0,7	0,7	0,7	0,7

Samlede budgetændringer i budgetforliget		92,15	114,9	108,55	79,45
Balance til 1. behandlingen		-113,6	-95,6	-87,3	-88,5
Ny balance efter budgetforliget		-21,45	19,3	21,25	-9,05
<i>Sale and lease back Birkebjergparken</i>		<i>110</i>			
<i>Ekstraordinært tilskud/udligning, udlændige</i>		<i>-39</i>	<i>-39</i>		
Reel balance inkl. BBP		49,55	-19,7	21,25	-9,05

Forligspartierne er enige om at der kun kan justeres i budgetforliget, hvis alle partier, der er med i budgetforliget, er enige om dette.

Næstved den 16. september 2020

Carsten Rasmussen
Socialdemokratiet

Hanne Sørensen
Socialdemokratiet

Kristian Skov-Andersen
Venstre, Danmarks Liberale Parti

Cathrine Riegels- Guldbergesen
Venstre, Danmarks Liberale Parti

Klaus Eusebius Jakobsen
Radikale Venstre

Lars Hoppe Søe
Radikale Venstre

Helge Adam Møller
Det Konservative Folkeparti

Anette Brix
Det Konservative Folkeparti

Thor Temte
Enhedslisten - De Rød-Grønne

Susanne S. Tariq
Enhedslisten – De Rød-Grønne

Niels Kelberg
Dansk Folkeparti

Ghita Nelander
Nye Borgerlige

Jette Leth Buhl
Socialistisk Folkeparti